

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

2026
VILNIUS

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

ELEKTRONINIŲ CIGAREČIŲ POVEIKIS SVEIKATAI IR PREVENCIJA

Autorės. Akvilė GROBLYTĖ, Emilė IVANAUSKAITĖ, Saulė GRIŠKEVIČIŪTĖ, II kursas.

Vadovė. Doc. dr. Vaida TAMINSKIENĖ, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Sveikatos mokslų instituto Visuomenės sveikatos katedra.

Tikslas. Apžvelgti elektroninių cigarečių vartojimo sukeltus patogenezės mechanizmus, jų poveikį žmogaus sveikatai bei galimas prevencijos strategijas.

Metodai. Šiame darbe atlikta mokslinės literatūros apžvalga. Literatūros paieška vykdyta tarptautinėse mokslinėse duomenų bazėse (PubMed, ScienceDirect, SPRINGER NATURE Link) ir oficialiose sveikatos institucijų interneto svetainėse. Literatūros atranka buvo grindžiama per pastaruosius 10 metų publikuotais, recenzuotais moksliniais straipsniais, apimančiais tiek originalius tyrimus, tiek sisteminės apžvalgas.

Rezultatai. Literatūros analizė rodo, kad pastaraisiais metais elektroninių cigarečių (EC) vartojimas sparčiai didėja, ypač tarp paauglių ir jaunų suaugusiųjų. Nustatyta, kad EC aerozoliai didina oksidacinį stresą, aktyvina uždegiminius signalinius kelius, pažeidžia kvėpavimo takų epitelio barjerą, sutrikdo endotelio funkciją ir skatina trombogenezę. Aerozoliuose esantys sunkieji metalai ir toksiniai skilimo produktai pasižymi uždegiminiu, genotoksiniu bei proapoptotiniu poveikiu, o nikotinas, veikdamas cholinerginius receptorių ir aktyvindamas atlygio sistemą, sukelia priklausomybę, skatinančią ilgalaikį vartojimą. EC rūkymas reikšmingai silpnina įgimtą imunitetą, slopindamas neutrofilų chemotaksį ir ekstraląstelių neutrofilų tinklų formavimąsi, taip sumažindamas organizmo gebėjimą efektyviai reaguoti į infekcinius patogenus. Be to, EC aerozolis didina kvėpavimo takų ligų riziką, įskaitant lėtinės obstrukcinės plaučių ligos ir plaučių vėžio. Taip pat prisideda prie širdies ir kraujagyslių ligų išsivystymo, pavyzdžiui, arterinės hipertenzijos, aterosklerozės, aritmijų ir miokardo infarkto. Atsižvelgiant į šias grėsmes, EC vartojimo prevencija yra būtina. Svarbu mažinti produktų prieinamumą bei patrauklumą, todėl prioritetizuojamos struktūrinės prevencijos priemonės, tokios kaip skonių ir dizaino ribojimas, reklamos kontrolė, griežtas amžiaus tikrinimas ir mažmeninės prekybos reguliacija. Papildoma EC vartojimo prevencijos dalis – mokyklinės ir bendruomeninės prevencijos programos, orientuotos į socialinių įgūdžių ugdymą, kritinio mąstymo stiprinimą ir atsparumo bendraamžių spaudimui didinimą. Tik nuosekliai ir koordinuotai taikomos prevencijos priemonės efektyviai mažins EC vartojimą ir su juo susijusią ilgalaikę sveikatos naštą visuomenei.

Išvados. EC vartojimas sukelia kompleksinius molekulinis patogenezės procesus ir taip pažeidžia imuninę, kvėpavimo, širdies ir kraujagyslių sistemas, skatina priklausomybę. EC prevencija turi būti orientuota į produktų prieinamumo, patrauklumo bei rinkodaros ribojimą.

Raktažodžiai. Rūkymas; elektroninės cigaretės; prevencija; priklausomybė.